

PEIPSI KOOSTÖÖ KESKUS

Pressiteade
02.11.2022

Valmis Peipsimaa eri kõnepruuke tutvustav video „Peipsiveere keelerikkus“

PeipsiRing projektis valmis video „Peipsiveere keelerikkus“, mis tutvustab Peipsimaa eri kõnepruuke. Peipsimaa on läbi aegade toiminud omalaadse ökosüsteemina, kus järveäärse piirkonna kultuuriloo kujunemisel on olnud oma mõju nii eestlastel, venelastel, vanausulistel, setodel ja vadjalastel ja eks veel nii mõnelgi teisel rahvakillul.

Eesti on väga murderikas maa, kus igas väiksemaski nurgas on olnud eripärane keelepruuk. Ühelt poolt mõjutasid murrete kujunemist looduslikud piirid ja ühendused. Veekogud nagu Peipsi pigem ühendasid, metsad ja sood aga eraldasid. Peipsi kallastel elasid erinevad rahvad, kelle igapäevast läbikäimist erinev keele- ja kultuuritaust suurt ei mõjutanud, kuid see on omamoodi avaldanud mõju piirkondlikele kõnepruukide arengule. Peipsimaa on toiminud omalaadse ökosüsteemina, 20. sajandi alguseks oli piirkonnast kujunenud selleks elust kihav rannikuäärne ala. Peipsi rannikualadel kõneldakse tänaseni erinevaid regionaalkeeli. Võru ja seto keele kõrval võib läänerrannikul kohata kodavere ja torma murraku kõneleжай. Ka vanausuliste keel on säilitanud oma arhailised erijooned.

Keelerikkust on hakatud tõsisemalt väärtustama alles viimastel aastakümnetel, mil eri paikade murded aga järjest kiiremini hääbuvad. Mõned murded on kadunud, näiteks poluvernike keelepruuk. Teised on vähem või rohkem elujõulised, varieerudes mõnest üksikust kõneleжайst mitme tuhandeni. Mitme murde puhul on asutud kujundama kirjakeelt, mis ühelt poolt aitab murde elujõulisust säilitada, samas aga kipub eripärasid tasandama. Videos „Peipsiveere keelerikkus“ saab ülevaare Peipsimaa eri kõnepruukidest ning saab ka oma kõrvaga kuulda, kuidas üks või teine kõlab. Video on leitav YouTubest lingilt <https://youtu.be/LB1TKhULgec>

Projekt Peipsi Ring keskendub Peipsimaa muuseumite ja pärandkultuuri ühenduste koostöövõrgustiku loomisele, koolitus- ja teavitustegevustele. Projekti tegevused toetavad piiriäärsete kogukondade valmisolekut aktiivseks koostööks piirkonna kultuuri- ja ajaloopärandi säilitamises ja edendamises.

Rohkem infot projektist <https://ctc.ee/projektid/kaimasolevad-projektid/peipsiring>
Projekti PeipsiRing - ER164 kaasrahastab Euroopa Liit Euroopa naabrusinstrumendi raames.

Pressiteade valmis Euroopa Liidu rahalise abiga. Selle sisu eest vastutab ainuisikuliselt MTÜ Peipsi Koostöö Keskus ning selles kajastatu ei peegelda mingil juhul Programmi ega Euroopa Liidu seisukohti.

Rohkem infot: Ederi Ojasoo, 56636264

PEIPSI KOOSTÖÖ KESKUS, www.ctc.ee
<https://www.facebook.com/peipsicenter>

**Co-funded by
the European Union**